

ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН ҲАЙАТИ ФЕДЕРАТСИЯИ РУСИЯРО ҚАБУЛ КАРД

10 сентябр Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ҳайати Федератсияи Русияро тахти сарвари Раиси Ҳукумат Михаил Мишустин ба ҳузур пазируфт.

Ба иҷрои қарору созишҳое, ки дар қараёни сафари давлати Президенти Русия ба Ўзбекистон рӯзҳои 26-28 майи соли қорӣ қабул шуда буданд, таваҷҷуҳи хоса зоҳир гардид.

Ба ин маъно, ба натиҷаҳои самарабахши ҷамъомади навбатии Комиссияи муштарак, ки дар ин арафа баргузор гардид, баҳои баланд дода шуд.

Зарурати андешидани чораҳои ҳамохангшуда бобати нигоҳ доштани суръати гардиши маҳсулот, дастгирӣ ва суръат бахшидани лоиҳаҳои ҳамкорӣ дар саноат, энергетика, кишоварзӣ, нақлиёт ва дигар соҳаҳои афзалиятноки иқтисодиёт таъкид гардид.

Сарвари давлат таъкид кард, ки минбаъд пурзӯр намудани ҳамкориҳои амалӣ дар сатҳи минтақаҳо, идомаи табодули босуръати фарҳангии гуманитарӣ ва роҳандозии ҳамкориҳои самарабахш дар соҳаи муҳоҷират муҳим аст.

Инчунин, дар рафти вохӯрӣ оид ба масъалаҳои мавриди таваҷҷуҳи ҷонибҳо табодули афкор сурат гирифт.

Ў.А.

Сурати Хидмати матбуоти
Президенти Ҷумҳурии
Ўзбекистон.

Нишастии матбуотӣ

НАВОВАРӢ ВА ВАЗИФАҲОИ ИСТИҚБОЛНОКИ КАДРҲОИ ИЛМӢ ВА ИЛМИИ ПЕДАГОГӢ

Дар Маркази матбуоти миллии пойтахт тахти мавзӯи «Навоварӣ ва вазифаҳои истиқболнок дар раванди аттестатсияи кадрҳои баландихтисоси илмӣ ва илмии педагогӣ» нишастии матбуотӣ баргузор шуд. Дар он оиди натиҷаҳо ва вазифаҳои оянда дар соҳаи боз ҳам бехтар намудани сифати аттестатсияи кадрҳои баландихтисоси илмӣ ва илмии педагогӣ мамлакатамон маълумот дода шуд.

Тибқи вазифаҳои рушди Стратегияи Ўзбекистони Нав дар доираи ислоҳоти соҳаи маориф ва илм ба баланд бардоштани сифати сохтори таълим пас аз таҳсилоти олии таваҷҷуҳи доимӣ зоҳир мешавад.

Дар асоси фармони роҳбари давлат «Дар бораи тақмили минбаъдаи низоми таҳсилоти баъдидипломӣ» аз 1 июли соли 2017, ба ҷорӣ намудани низоми дузинаи таҳсилоти баъдидипломӣ дар самти дастгирӣ фаъолияти илмию эҷодӣ аҳамияти ҷудогона дода мешавад. Бо мақсади бехтар намудани талабот ба унвонҳои доктори фалсафа (PhD) ва доктори илм (DSc) ва унвонҳои илмӣ, инчунин рушди минбаъдаи шаффофият ва ошкорӣ дар соҳаи қатор навоварихо татбиқ карда мешавад.

Назар ба таҳлилҳо дар соли 2023 ва тӯли

шаш моҳи соли 2024 қорӣ илмӣ ҷамъ 5 ҳазору 495 нафар пажӯҳишгарон тасдиқ карда шуданд. Аз он 4 ҳазору 777 нафар доктори фалсафа (PhD), 728 нафар дараҷаи доктори фан (DSc)-ро ташкил намуд.

Дар ин давра 4036 нафар довталабон барои гирифтани унвони илмӣ, аз ҷумла 832 нафар талабгорони унвонҳои профессорӣ, 2931 нафар дотсент ва 273 нафар ходими калони илмӣ тасдиқ карда шуданд. Инчунин, 136-то дипломи дараҷаи илмию муассисаҳои давлатӣ хориҷи нострификасия карда шуданд.

Дар шаш моҳи соли қорӣ дар вохӯрӣ ва мулоқотҳое, ки дар Қароқалпокистон ва вилоятҳои ташкил карда шуданд, 3 ҳазору 511 нафар пажӯҳишгарони ҷавон иштирок намуданд.

**С. БЕКНАЗАРОВА,
хабарнигори
«Овози тоҷик».**

Интиҳобот – 2024

ҚОНУНҲО ҲУҚУҚҲОИ ИНТИХОБОТИИ ШАҲРВАНДОНРО ЧӢ ГУНА ҲИМОЯ МЕКУНАНД?

Татбиқшавии ҳуқуқи инсон, аз ҷумла ҳуқуқи овоздиҳӣ дар амал аз он кафолатҳое, ки бо онҳо ҳуқуқҳо мустаҳкам карда шудаанд, вобаста аст. Худ аз худ қоидаҳои меъёрие, ки ба ҳуқуқи овоздиҳӣ бахшида шудаанд ва дар кишвари муайян амал мекунанд, ҳамчун яке аз кафолатҳои онҳо мебошанд: дар ҳуҷҷатҳои ҳатмии умумӣ муқаррар карда шудаани онҳо дар татбиқи ҳуқуқҳо қадами муҳим ба ҳисоб мераванд.

Мақомоти интиҳоботӣ барои амалӣ гардондани ҳуқуқҳои интиҳобот аҳамияти махсус доранд. То ҷи андоза самаранок амалӣ шудани ҳуқуқҳои овоздиҳӣ аз он вобаста аст, ки онҳо ҷӣ гуна фаъолият мекунанд. То қадом андоза хифз ва барқарор шудани ҳуқуқҳои ба таври кофӣ поймолгардидаи интиҳоботӣ аз қори мақомоти адлияи вобаста аст. Дар баробари ин, фаъолияти мақомоти дигар низ имкон медиҳад, ки унсурҳои алоҳидаи ҳуқуқҳои интиҳоботӣ татбиқ ва бо усулҳои ба мақомоти дахлдор хос хифз шаванд.

Тамоми кафолатҳо барои татбиқи ҳуқуқи овоздиҳӣ муҳиманд. Дар сурати мавҷуд набудани ягон намуни кафолатҳо татбиқи пурраи ҳуқуқҳои интиҳоботӣ душвор аст. Намудҳои гуногуни кафолатҳои ҳуқуқ ҳамадигарро пурра мекунанд, аммо мавҷудияти кафолатҳои намуноҳои алоҳида мавҷуд набудани кафолатҳои намуноҳои дигарро ба таври кофӣ ҷаброн карда наметавонанд.

Аз ҷиҳати қонунгузорӣ муқаррар намудани кафолатҳои ҳуқуқҳои интиҳоботии шаҳрвандон

Кодекси интиҳоботии Ҷумҳурии Ўзбекистон қонуни асосӣ буда, кафолатҳои ҳуқуқҳои интиҳоботии шаҳрвандонро муқаррар ва танзим намуда, ҳуқуқи шаҳрвандонро ба интиҳоб кардан ва интиҳоб шудан тибқи меъёрҳои конституционӣ ба таври умум мушаххас менамояд (моддаҳои 128-129-уми Конституцияи Ўзбекистон).

Кодекси маъмур таъминоти роҳнадодан ба таъбири шаҳрвандон интиҳобот (моддаи 8), ҳуқуқи шаҳрвандон ба иштирок дар маъракаи пешазинтиҳоботӣ (моддаҳои 45, 48), инчунин дар фаъолияти комиссияҳои интиҳоботӣ (моддаҳои 13, 25 ва ғайра) мустаҳкам шудаанд. Дар ин ҳуҷҷат инчунин кафолатҳои хифзи ҳуқуқҳои интиҳоботии шаҳрвандон дар суд муқаррар карда шудаанд (моддаи 102).

Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани ҳуқуқҳои интиҳоботии шаҳрвандони Ўзбекистон

Поймолкунии ҳуқуқи шаҳрвандони Ҷумҳурии Ўзбекистон қонунҳои интиҳобот ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ метавонанд дар ҳамаи марҳилаҳои раванди интиҳобот ошкор карда шаванд. Қонунгузорӣ номгуӣ амалҳои ғайриқонуниро, ки дар асоси Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Ўзбекистон ба ҷавобгарӣ қарбид мешавад, муқаррар намудааст. Ҳамин тариқ, Кодекси ҷиноятӣ қорҳои қазоро барои вайрон кардани баробархуқуқии шаҳрвандон (моддаи 141), барои вайрон кардани қонунгузорӣ дар бораи муҷриати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ (моддаи 144), дар бораи ташкил, гузаронидани интиҳобот ё раъйпурсӣ (моддаи 146), барои монъе шудан ба татбиқи ҳуқуқҳои интиҳоботӣ ё ваколатҳои шахсони бозътимод

(моддаи 147) муайян кардааст. Дар боби V-1 Кодекси ҷавобгарии маъмурии Ҷумҳурии Ўзбекистон дар соҳаи ташкил ва гузаронидани интиҳобот ва раъйпурсӣ 8 ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ пешбинӣ шудааст.

Субъектҳои кирдорҳои ғайриқонунии дар боло зикргардида шаҳрвандон, аъзои комиссияҳои интиҳоботӣ, шахсони мансабдор, намоёндагонӣ ҳизбҳои сиёсӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ буда метавонанд.

Илова бар ин, бояд гуфт, ки талаботи байналмилалӣ барои баргузори интиҳобот таъмини пурраи ҳуқуқи инсонро тақозо мекунад. Вайрон кардани ин талабот, пеш аз ҳама, поймолкунии ҳуқуқи инсон ҳисобида мешавад.

Ҳама гуна қасдан вайрон кардани қонунгузории интиҳобот, ки аз ҷониби шахсони манфиатдор бо мақсади ба даст овардани натиҷаи ғайриқонунӣ ва аз доираи қонун берун содир мешавад, мутобиқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Ўзбекистон ба ҷавобгарӣ қарбид мешавад. Шахсоне, ки дар вайрон кардани қонунгузории интиҳобот гунаҳкоранд, тибқи тартиби муқарраргардида ба ҷавобгарӣ қарбид мешавад (моддаи 103-и Кодекси интиҳоботии Ҷумҳурии Ўзбекистон).

Таъминоти институтсионалии ҳуқуқи интиҳоботии шаҳрвандони Ўзбекистон

Ҳуқуқи шаҳрвандони Ҷумҳурии Ўзбекистон ба интиҳоб кардан ва интиҳоб шудан аз ҷониби як қатор мақомот ва ташкилотҳое, ки вазифа ва ваколатҳои муқаррарнамудаи қонунгузорино доранд, таъмин карда мешавад. Ба инҳо комиссияҳои интиҳоботӣ, мақомоти қорҳои дохилӣ, прокуратура, вositаҳои ахбори омма ва судҳо дохил мешаванд.

Муҳимтарин кафолати демократияи раванди интиҳобот ва таъмини ҳуқуқи овоздиҳии конституционии интиҳобкунандагон ва дигар иштирокчиёни интиҳобот низоми комиссияҳои интиҳоботӣ дар Ҷумҳурии Ўзбекистон амалкунанда мебошад, ки мақоми онҳо бо қонунгузории интиҳобот ба таври муфассал танзим карда мешавад. Ба низоми комиссияҳои интиҳоботии Ўзбекистон инҳо дохил мешаванд: Комиссияи марказии интиҳоботӣ; комиссияҳои худудии интиҳоботӣ; комиссияҳои интиҳоботии ноҳиявӣ ва шаҳрӣ; комиссияҳои ҳавзавии интиҳоботӣ оид ба баргузори интиҳоботии Шӯрои намоёндагонӣ халқии вилоятҳо ва шаҳри Тошқанд (моддаи 11-уми Кодекс).

Таҷрибаи гузарондани интиҳоботи солҳои охир нақши роҳбарикунандаи ин мақомотро дар муҳайё намудани шароите, ки озодона баён кардани иродаи интиҳобкунандагонро таъмин мекунанд, ба таври боварибахш исбот мекунанд.

Бо Кодекси интиҳоботии Ҷумҳурии Ўзбекистон инчунин муқаррар карда шудааст, ки комиссияҳои интиҳоботӣ вазифадоранд дар доираи салоҳияти худ муҷриати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро дар рафти маъракаи интиҳобот оид ба вайрон кардани талаботи Кодекс ё дигар масъалаҳои ташкили интиҳобот (ба истиснои шикоятҳо аз амал ва қорҳои комиссияҳои интиҳоботӣ) баррасӣ намоёнд, аз рӯи ин муҷриатиҳо дар муҳлати се рӯз тафтиш гузаронда, қавоми хаттӣ диҳанд ва барои муҷриатиҳое, ки камтар аз 6 рӯз пеш аз интиҳобот ё дар рӯзи овоздиҳӣ расиданд, фавран қавоми диҳанд. (Моддаи 101-уми Кодекс).

(Давомаш
дар саҳ.2).

ДАР КҶЧАИ ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТУ ФАРҲАНГ ОМЕЗИШ МЕЁБАД

Президент Шавкат Мирзиёев 10 сентябр бо лоиҳаи сохтмон ва ободонӣ дар кӯчаи Янги Ўзбекистони пойтахт ва шаҳраки Олимпӣ шинос шуд.

Хиёбони дарозияш 11 километр ва бараш 86 метр дар соҳлохи охир ба яке аз бузургтарин ташаббусҳои инфрасохторӣ табдил ёфт. Аз васеъ шудани шаҳр ва афзоиши иқтисодӣ сарҳадҳои вилояти Тошқанд ба назар мерасад, ки ояндаи он низ умедбахш аст.

Мувофиқи қарори сарвари давлат аз 30 июни соли 2022 дар кӯча бунёд намудани маркази тичоратӣ ва инфрасохторӣ ривҷоёфтаи наздиқроҳӣ ба нақша гирифта шудааст. Барои амалӣ гардондани ин вазифаҳо дирексияи махсус ташкил карда, консепсияи меъморӣ тартиб дода шуд.

Мувофиқи лоиҳа дар ду тарафи кӯча биноҳои истиқомати замонавӣ бо услуби миллии сохташуда, инчунин меҳмонхонаҳо, маҷмааҳои савдои фароғатӣ ва хидматрасонӣ бунёд хоҳанд шуд. Боғҳо, пайроҳаҳои пйёдагардон ва велосипедронӣ, ки барои сокинону меҳмонони пойтахт шароити мусоид фароҳам меоваранд, ташкил карда мешаванд.

Ғайр аз ин, дар қад-қади кӯча аэропорти «Тошқанд – Шарқ» ва шаҳраки олимпӣ, ки ҳоло бунёд мегарданд, ҷойгир хоҳанд шуд. Сарвари давлат дастур дод, ки ба кабудизоркунии атрофи ин иншоотҳо ва роҳҳои шафати он таваҷҷуҳи махсус зоҳир карда шавад.

Зимни боздид пешниҳодҳо оид ба тарҳрезии ландшафти кӯча баррасӣ шуданд. Мувофиқи лоиҳа дар шафати кӯчаҳо дарахт буттаҳои ороишӣ аз қабилӣ чинор, булут, дарахти лола, каталпа, олуи писардия, сарв, ёсии хиндӣ, лаванда ва садбарги суришинонда мешаванд. Пешбинӣ шудааст, ки дар назди аэропорт ду фаввора сохта шавад. Умуман

ин ҳудуд як қисми «камарбанди сабз»-и Тошқанд хоҳад шуд. Роҳбари давлат оид ба композицияи ландшафт тавсияҳои худро баён намуда, таъкид кард, ки дар ин ҷо экология ва унсурҳои фарҳангӣ ҳамоханг омезиш ёфта, барои шаҳрвандон ва сайёҳон фазаи беназир фароҳам оварда шавад.

Пас аз он Президент Шавкат Мирзиёев бо қараёни сохтмони шаҳраки Олимпӣ шинос гардид. Маҷмӯи боҳашамат барои баргузор намудани бозиҳои Осиё ва парасиёӣ дар байни қавонон, ки барои соли оянда муқаррар гаштааст, бунёд мегардад.

Барномаи мусобиқот аз 29 намуни бомуваффақият баргузор намудани мусобиқа тамоми шароити ногузиристо хоҳад дошт. Ҳоло дар объектҳои асосӣ сохтмон фаъолон қараён дорад. Аллақай бунёди варзигиҳои олимпӣ барои 12 ҳазор нафар, велодром барои 2 ҳазор тамошобин, қасри намуноҳои обии варзӣ ва инчунин маҷмааҳои мусобиқоти якнафарӣ ва бозиҳои ҷамъавӣ ба поён расидааст.

Роҳбари давлат аз муҳимтарин иншооти варзӣи дидан намуд ва бо қараёни қорҳои сохтмон шинос шуд. Шахсони масъул дар бораи фароҳам овардани шароит барои ташкили маросими кушоиш ва баргузори мусобиқот гузориш доданд. Шавкат Мирзиёев ба масъа-

лаҳои муқаррарӣ ва бехатарӣ эътибори алоҳида ниҳоранд. Ногузирӣ таъмини дараҷаи баланди рақамсозии тамоми қараён, васеъ қор бурдани технологияи эҷоди сунъиро таъкид кард.

Дар шаҳраки Олимпӣ инчунин 15 майдони қушод барои футбол, волейбол, теннис, хоккейи рӯи алаф ва атлетикаи сабук таҷизонда мешаванд. Инчунин, сохтмони иншооти маъмурӣ бо музейҳо ва қоргоҳҳо, боғҳо ва кӯли сунъӣ пешбинӣ гаштааст.

Президент Шавкат Мирзиёев бо намоёндагонӣ ширкати «СМАС Engineering»-и Чин, ки қорҳои сохтмонро иҷро мекунанд, суҳбат намуд.

Пас аз ба поён расидани Бозиҳои Осиё шаҳраки Олимпӣ фаъолияти худро идома дода, маркази муҳими варзӣи ватанӣ мегардад. Тавре ки Президент таъкид кард, ин маҷмаа натавон маҳалли баргузори мусобиқот, балки марказҳои илмию амалӣ, таълимиву тамринӣ низ мегардад. Дар ин ҷо Вазорати варзӣш, Агентии зиддидопинг, Академияи давлатии варзӣш, Донишқадаи илмию тадқиқоти тарбияи ҷисмонӣ ва варзӣш, Маркази рушди намуноҳои варзӣш ҷой хоҳанд гирифт. Дар пойгоҳи шаҳрак машғулот оид ба тайёрӣ ва баланд бардоштани маҳорати варзӣшгарони касбӣ ташкил карда шуда, ташилотҳои варзӣшӣ минтақавӣ имкон ба даст меоранд, ки аз инфрасохтори маҷмӯа истифода намоёнд.

Шаҳраки Олимпӣ бинобар принсипи «шаҳраки оқил» идора карда мешавад. Хуллас, шаҳрак солҳои зиёд ба халқамон ҷун маркази муҳими варзӣш ва солимгардонӣ хидмат хоҳад кард.

Ў.А.

ҚОНУНҲО ҲУҚУҚҲОИ ИНТИХОБОТИИ ШАҲРВАНДОНРО ЧӢ ГУНА ҲИМОЯ МЕКУНАД?

(Аввалаш
дар сах.1).

Мақомоти прокуратура ҳангоми гирифтани маълумот дар бораи вайрон кардани қонунгузори интихобот, ки аломатҳои ҷинояти дар моддаҳои дахлдори қонун пешбиниғардида доранд, фактҳои дар хабар зикргардидаро тафтиш намуда, минбаъд вобаста ба натиҷаҳои он амал мекунад.

Мақомоти қорҳои дохилӣ вази-фаҳои муҳофизати тартиботи ҷамъиятӣ ва пешгирӣ кардани ҳуқуқвайронкуниро дар рафти интихобот иҷро мекунад.

Санҷиши varaқаҳои имзо ҳангоми табиқи хуқуқ барои пешбарии номзадҳо

Дар марҳилаи пешбарӣ ва бақайдгирии номзадҳо бахшо аз он сабаб ба вуҷуд омада метавонанд, ки ба ҳизби сиёсӣ ҳуқуқи иштирок дар интихобот рад карда шудааст, агар дар varaқаи имзо сохтаҳои ошкор карда шавад (моддаи 39-уми Кодекс). Дурӯст тартиб дода шудани varaқаҳои имзои пешниҳоднамудайи ҳизбҳои сиёсӣ аз ҷониби Комиссияи марказии интихоботӣ тафтиш карда мешавад, ки барои тафтиши дурӯсти varaқаҳои имзо метавонад мутахассисони мақомоти қорҳои дохилӣ, адлия, инчунин муассисаҳо ва намоёндагони ҳизбҳои сиёсиро ҷалб намоёнд. Ҳулосаҳои онҳо асос шуда метавонанд, ки Комиссияи марказии интихоботӣ имзоҳои varaқаҳои имзоро сохта эътироф намоёнд.

Varaқаҳои имзо барои санҷиш бо роҳи интихоб хоста гирифта мешаванд. На камтар аз 15 фоизи шумораи зарурии имзои интихобкунандагон ва маълумоти дахлдори дар бораи интихобкунандагоне, ки ба varaқаҳои имзо имзо гузоштаанд, бояд тафтиш карда шавад.

Дар бораи номувофиқати ва радқуний аз талаботи Кодекси интихоботи Ҷумҳурии Ёзбекистон дар ҳуҷҷатҳои барои қайдқуний пешниҳодшуда КМИ ба тартиби муқарраргардида ба ҳизбҳои дахлдори сиёсӣ хабар медиҳад.

Мувофиқи моддаи 31-и Кодекси интихобот, varaқаҳои интихоботӣ бояд ба забони давлатӣ ҷоп карда шаванд, вале бо қарори комиссияи ҳавзавии интихобот онҳо инчунин бояд ба забонҳои, ки аксарияти аҳолии ҳавзаи интихобот истифода мебаранд, ҷоп карда шаванд.

Шикоят аз кирдори комиссияи интихобот ё дигар иштирокчиёни интихобот аз тарафи интихобкунандагон, инчунин, дар сурати вайрон кардани тамоли овоздиҳии пилқонӣ, муҳлати хабар додани шаҳрвандон дар бораи вақт ва ҷои овоздиҳӣ, дохил накардани интихобкунандагон ба замиаи рӯйхати интихобкунандагон, агар номи онҳо ба рӯйхати интихобкунандагон дохил нагардида бошад, ба интихобкунанда рад кардани овоздиҳӣ дар ҷои истиқомат ва ғайра ҷой доранд.

Хуқуқи мушоҳида намудани рафти интихобот

Хуқуқи мушоҳидаи рафти интихобот ба намоёндагони ҳизбҳои сиёсӣ, воситаҳои ахбори омма, нозирони дигар давлатҳо ва созмонҳои байналмилалӣ дода мешавад, ки рӯёи меъёрҳои демократӣ дар интихоботро назорат мекунад. Хуқуқ ва ӯҳдадорҳои нозирон, намоёндагони ваколатдори ҳизбҳои сиёсӣ ва намоёндагони ВАО дар боби 6-уми Кодекси интихобот (моддаҳои 33-35) инъикос ёфтаанд. Натиҷаҳои назорат давра ба давра ба самъи комиссияҳои интихоботӣ барои ислоҳи вайронқунийи расонда мешаванд.

Ҳимояи судии хуқуқҳои интихоботи шаҳрвандон

Вақтҳои охир дар Ҷумҳурии Ёзбекистон нақша ҳам ба таври ғайрисудӣ ҳимоя намудани ҳуқуқи интихоботи шаҳрвандон ва ҳам ҳимояи судӣ меафзоёнд. Ҳамин тарик, мувофиқи моддаи 102-и Кодекси интихобот аз болои қарорҳои комиссияҳои интихоботӣ метавонанд мақомоти ҳизбҳои сиёсӣ, ки номзадҳо пешниҳод намунаданд,

номзадҳо, шахсони боъэтимод, нозирон ва интихобкунандагон дар давоми 5 рӯзи баъди қабули қарор ба суд шикоят кунанд. Аз болои қарорҳои Комиссияи марказии интихобот ба Судии Олии Ҷумҳурии Ёзбекистон дар давоми 5 рӯзи баъди қабули қарор шикоят кардан мумкин аст. Шикоят бояд дар давоми 3 рӯзи баъди қабули он ва агар то рӯзи интихобот камтар аз 6 рӯз монда бошад, феврал дида баромада шавад. Шахсоне, ки шикоят додаанд, ҳуқуқ доранд дар баррасии шикоят бево-сита иштирок намоёнд.

Ҷиҳати хоси хифзи судии хуқуқҳои интихоботи шаҳрвандон

Аввалан, мақомоти ҳокимияти судӣ бо қарорҳои худ характери озоди интихоботро таъмин намуда, бо ҳамин иштироки ҳақиқии шаҳрвандонро дар идорақунии қорҳои давлат қафолат медиҳад. Судҳо бо роҳи қабули қарорҳои ҳатмӣ, ки бекор кардани онҳо аз ҷониби ягон мақомоти дигари давлатӣ ғайримумкин аст, ҳуқуқҳои интихоботи шаҳрвандонро ҳимоя намуда, мувофиқати натиҷаҳои овоздиҳиро ба иродаи воқеии шаҳрвандон таъмин меку-нанд.

Дуюм, судҳо тамоюлҳои демократи-ро ҳимоя мекунад, ки шаҳрвандон дар асоси онҳо ҳуқуқи овоздиҳии худро амали мегардонанд: ба ҷунин тамоюлҳо умумият, баробарӣ, муқобилӣ, интихобот ва ғайра дохил мешавад.

Сеюм, мақомоти ҳокимияти судӣ бо қарорҳои худ аз паҳншавии «технологияҳои» ғайриқонунии интихоботӣ, пеш аз ҳама дар соҳаи табиғоти пешазинтихоботӣ ва маблағгузори маърақаҳои интихоботӣ пешгирӣ мекунад.

Чаҳорум, фаъолияти мақомоти ҳокимияти судӣ аҳамияти қонунгузори-ро дар бораи қафолатҳои асосии ҳуқуқи интихоботи шаҳрвандон ба-ланд мебардорад, дар субъектҳои раванди интихобот эҳтиром ба қонунро талкин мекунад, номзадҳо-ро ба «интизом мебардорад», онҳо-ро водор месозад, ки нисбат ба ҳуқуқҳои интихобкунандагон ва ди-гар давъогарон ба мандатҳои депу-татӣ ва вазиғаҳои интихобшуда бо масъулият муносибат зоҳир кунанд.

Ҳар як аризадиханда ҳангоми му-роҷият ба суд вазиғадор аст нишон диҳад, ки ба андешаи ӯ, поймол кар-дан ё таҳдидаи поймол кардани ҳуқуқҳои интихоботи ӯ дар чист. Ин талаб барои ҳамаи бахшҳои интихоботӣ принципан муҳим буда, дар амалии судӣ қатъиян риоя карда мешавад.

Суд асоснок будани шикоятро му-қаррар намуда, қарор ё кирдори (амал ё беамалии) мавриди муҳоки-ма қарордоштаро ғайриқонунӣ эъти-роф мекунад, вайронкунандаи ҳуқуқи интихоботи шаҳрванд – ари-зидихандаро вазиғадор мекунад, ки талаби ӯро қонъ гардонад ё бо роҳи дигар ҳуқуқи поймолшудайи интихоб-ботии ӯро барқарор кунад.

Ҳангоми баррасии шикоят дар бо-раи вайрон кардани ҳуқуқи интихоб-ботии шаҳрвандон суди юрисдик-сияи умумӣ ба сифати марҳилаи якум, ки бахси интихоботро ҳал ме-кунад, баромад мекунад ё самара-нокии фаъолияти хифзи ҳуқуқи ко-миссияҳои интихоботро, агар ши-коятӣ дахлдор аз ҷониби онҳо пеш-тар баррасӣ шуда бошад, амалӣ ме-намоёнд.

Дар ҳолати дуюм, комиссияи ин-тихоботӣ бояд ба сифати ҷавобгар ё ҳамаҷавобгар (яқҳо бо иштирокчиҳои раванди интихобот, ки дархости ари-зидиханда аз аввал ба ӯ нигаронда шудааст) ҷалб карда шавад.

Қарори мақомоти судӣ аз ҷониби ягон мақомоти дигари давлатӣ бар-расӣ нагардида, танҳо дар сурати шикояти суди болоӣ мавриди бар-расӣ қарор мегирад.

Ба суд дар соҳаи хифзи ҳуқуқҳои интихоботи шаҳрвандон бо қонун ваколатҳои хеле самарабахш дода шудааст. Дар тафовут аз комис-сияҳои интихоботӣ, он дорои меха-низмҳои ҳатмии иҷро қарорҳои худ мебошад.

Амонулло МУҲАММАДҶОНОВ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
профессори Донишгоҳи
давлатии ҳуқуқшиносии
Тошканд.

МИНТАҚАИ ОЗОДИ САВДОИ «AIRITOM FREE ZONE» БА КОР ШУРӢЪ КАРД

Минтақаи савдои «Airitom free zone» дар ноҳияи Тирмиз, назди сарҳади Ёзбекистон ва Афғонистон ҷойгир шуда, масоҳаташ 36 гектарро ташкил мекунад ва дар бунёди он 70 миллион доллари амрикоӣ масраф шудааст.

Дар минтақа меҳмонхонаи «Hilton Garden Inn», клиникаи замонавӣ тиббии «Akfa Medline», бизнес-мактаби «Central Asia University», маркази савдо ва хидматрасони дорои ҳамагуна шароит, та-рабхонаҳо, хостел, қорхонаҳои истеҳсолӣ ва маркази логис-тикае, ки иктидори дар як сол 900 ҳазор тонна маҳсулотро дар муомила баровардан до-рад, мавҷуд аст.

Мувофиқи фикри мутахас-сисон ва экспертҳо ба мин-тақаи савдо дар як сол 1,5 миллион нафар таширф овар-да, қариб 1 миллиард доллар маҳсулот ба муомилот баро-варда мешавад. Ҷиҳати муҳим ва афзалиятноки ин маҷмӯа дар он аст, ки муддати 15 рӯз шаҳрвандони ҳама давлатҳо бе раводид (виза) ба ҳудуди Ёзбекистон даромада боз ба-

ромада метавонанд ва маҳсуло-ти дар ҳудуди маркази воридша-ванда низ бидуни пардохти ҳаққи бочхона хариду фурӯш карда мешавад.

Дар маросими расмӣи мутан-тан Сарвазирӣ Ёзбекистон А. Арипов, иҷрокунандаи вазиғаи Сарвазирӣ Афғонистон Абдул Ғаний Бародар, муовини Сарва-зирӣ Ҷумҳурии Озарбойҷон Ша-ҳин Мустағаев, муовини вази-ри иқтисодиёт ва савдои Қирғ-изистон Назарбек Малаев, му-овини вазири савдо ва интегрat-сияи Қазоқистон Қайрат Торе-баев, инчунин намоёндагони ҳукумат, тадбирқорони бонуфу-зи Ёзбекистон ва Афғонистон ширкат варзиданд.

Олим ПАНҶИЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Сурхондарё.

ТАБИБИ СОҲИБКОР ВА СОҲИБКОРИ ВАТАНДӢСТ

Солҳои охир дар соҳаи тандурустӣ як қатор дигаргунӣҳо ба амал ома-данд, ки натиҷаи ислохоти домана-дори ҳукумат ба шумор мераванд. Ҳукумати ҷумҳурий барои қомилан тағйир додани низоми қор дар му-ассисаҳои тандурусӣ ва ҳамоҳанг сох-тани фаъолияти онҳо дар роҳи ба мардуми эҳтиёҷманд расонидани ёрии сифатан баланди тиббӣ, дар ин замина беҳбуд бахшидани тандуру-стии халқ як қатор чорауи тадбирҳои муассире андешидааст. Ба ҷуз аз таъ-мири қуллии беморхонаҳо, сохтани дармонгоҳҳои нав, бо таҷизоти за-монавӣ таъмин сохтани онҳо, ки аз ҳисоби бӯҷаи давлат маблағаи зиёд сарф мешаванд, як идда лоиҳаҳои хуберо рӯи даст дорад, ки метаво-нанд тибби кишварӣ моро дар қалам-рав ағнуштнамо созанд. Агар солҳои пеш ҷалби сармояи хориҷӣ ба соҳаи тандурустии кишвар хеле маҳдуд бо-шад, ҳоло дар ин ростро дарҳо васеъ шудааст ва ҳукумат худ хушбин аст, ки сармоядорони хориҷӣ вори-ди ин бозори гарм гарданд ва соҳаи тан-дурустии мамлақати моро ба талабо-ти тибби ҷаҳонӣ мувофиқ созанд.

Аз ҷумла ба соҳибқорони маҳаллӣ роҳи васеъе боз гардидааст. Онҳо низ имконоти худро сарфи пешраф-ти соҳаи тандурустӣ менамоёнд. Дар кишварӣ мо ба кушодани клиникаҳои

хусусӣ низ иҷозат дода шуд. Ҳоло дар ин самт пешравӣҳо назаррас буда, дар ҳар шаҳру навоҳии ҷумҳурий кли-никаҳои хусусӣ табобативу ташхи-сотӣ дари худро ба рӯйи мизочон ку-шодаанд ва боз шудани онҳо рақоба-ти ооздро дар байни муассисаҳои тандурустӣ хеле ривоч додааст. Рақо-батро мутахассисон аз омилҳои пеш-рафти қор медонанд, зеро маҳз ба туфайли он имкони интихоб бештар мешавад. Мардум ҳоло барои табо-бат ба он қоргоҳҳои тиббӣ хоҳанд рафт, ки соҳибӣ мутахассисони балан-дпо ҳастанд ва сифати қорашон ба меъёрҳои байналхалқӣ мувофиқат ме-кунанд. Бояд таъкид кард, ки иҷозат ёфтани низоми хусусӣ дар соҳаи тан-дурустӣ ба сифати қор беҳбудӣ бах-шида, ҳаҷми хидматрасониҳои боси-фатро боло бурдааст. Раҳбари дав-лати мо аз рӯзҳои нахустини қор со-ҳибқоронро муттақои боварибахши худ хонда буд ва барои онҳо тамоми шароитро муҳайё сохт, то қоргоҳҳои худро фаъол созанд, худ даромаде ба даст оваранду бӯҷаи ҳукуматро низ ғаний гардонанд, ҷойҳои нави қорӣи доимӣ офаридаву кишри бекори аҳолиро бо қор таъмин намоёнд.

Ҳошимҷон Шукӯров ҳам аз зумраи он қормандони тиб аст, ки давлатҳои Президенти кишварро дар робита ба ривоч додани соҳибқорӣ гарм истиқ-

бол гирифт ва дар пайи татбиқ на-мудани ғояҳои худ азм намуд. Ҳоши-мҷон аз деҳаи қўхистонии Ҳуфари ноҳияи Сарисийё ба Самарқанд ба-рои идомаи таҳсил омада, ба орзу-яш расид. Вай ҳоло як мутахассиси варзидаи соҳаи тандурустӣ, соҳиб-қори муваффақе мебошад, ки илми дар қараёни таҳсилоти тўлоии фаро-гирифтаашро бо амал тавъам сохта-аст. Ҳошимҷон Шукӯров соли 2018 ба клиникаи бисёрсоҳаи тиббии хусусӣ асос гузошт ва 15 нафарро бо ҷойи қори доимӣ таъмин намуд. Инак шаш сол аст, ки клиникаи ӯ мунтазам амал мекунад. Айни ҳол моҳе 800 мизоч аз хидмати клиникаи ӯ истифода ме-баранд ва ба дардҳои худ шиғо меё-банд.

Ба ҷуз аз аҳолии шаҳру навоҳии вилояти Самарқанд аз вилоятҳои дурдасти Сурхондарё, Қашқада-рё, Қизилса ва Навоӣ низ қорافتдогон ба клиникаи мо меоянд. Як қисми чашмгирӣ мизочони моро аҳолии на-воҳии наздимиқазии вилояти Суғд ташкил мекунад. Ҳоса, аз диёри Рўдакӣи бӯзург – Панҷакенти бо-стонӣ қорافتдогон бештар аз хидма-ти мутахассисони мо истифода ме-кунанд, – меғўяд Ҳошимҷон Шукӯров.

Аз сўҳбат бо сартабиби клиникаи хусусӣ дарёфтам, ки минбаъд на-

қшаҳои хуберо дар амал татбиқ кар-дани аст. Пойгоҳи моддиву техникаи қоргоҳро ривоч дода, сифати қорро боз ҳам баланд хоҳанд бардошт. Ба-рои ин боз дастгоҳҳои зарурии за-монавӣ харидан лозим аст.

Агар то ин дам қорқорҳо бо маб-лағи оилавӣ ба роҳ монда бошем, ҳоло барои харидани таҷизоти ҳози-разамон аз бонқҳо қарзҳои дарозмуд-дати камфоиз дастрас карданӣем, – таъкид кард Ҳошимҷон Шукӯров. – Қоргоҳи мо бори як муассисаи кало-ни тиббиро мекашад!

Дар ин ҷо шубҳоҳои офтальмология, лор, терапия, урология, нейрохирур-гия, косметология, аллергология, ла-боратория ва қарроҳӣ амал мекунад. Дар он табибони соҳибтаҷриба Аҳрор Шодиев, Сабоҳат Маллаева, Суннат Бойбеков, Саидафзал Бобоев, Фаз-лиддин Қаландаров ва Фаридун Аб-дурахмонов ифои вазиға доранд ва ҳар қадом дар пешбурди қор саҳми арзандае меғузоранд. Бояд таъкид кард, ки клиникаи бисёрсоҳаи хусусӣ дорои 20 ҷои табобатии стационарӣ ҳам ҳаст. Аксари беморон табобати худро дар ҳуди клиника хоб рафта ва зерӣ назорати табибон идома меди-ҳанд.

Шариф ХАЛИЛ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

ХАБАРҲО

ВОХӢРӢ ДАР СЕНАТИ ОЛИЙ МАҶЛИС

Дар Сенати Олий Маҷлис вохӢрӣ бо намоёндагони Донишгоҳи ал-Азҳари Миср баргузор гардид. Қайд карда шуд солҳои охир равибати байни ду мамлакат дар соҳаҳои гуногун торафт ривоч меёбад. Ҳусусан робитаҳои байнихукумативу байнипарлумонӣ самара мебахшанд. Вазорату идораҳои гуногун низ ҳамқорихо ба роҳ гузоштаанд.

Ҳаминро низ барои маълумот гуфтанием Донишгоҳи ал-Азҳар бо созмонҳои бонуфузи байнал-халқӣ, минҷумла бо Бунёди аҳолишиносии Созмони Милали Муттаҳид аз наздик алоқа дорад. Ҳусусан ба халли мушкилоти бо-нувон – хифзи ҳуқуқ ва таъмини

саломатии онҳо, ба таъмин ва меҳ-нат фаро гирифта шудани ҷинси латиф эътибор менигаронад.

Дар давоми сўҳбат масъалаҳо доир ба нақшаҳои истиқболи ҳам-қорихо, яқҳо гузаронидани қора-бинӣҳои ба ҷонибҳо манфиатбахш низ баррасӣ шуданд.

СЕМИНАР-ТРЕНИНГҲО ДАР ҲУДУДҲО

Маърақаи муҳими сиёсӣ – интихоботи Палатаи қонунгу-зори Олий Маҷлис, шўроҳои депутатҳои халқӣ вило-ятӣ, ноҳиявӣ ва шаҳрӣ торафт наздик мешавад. Дар тамоми гўшау қанори мамлакат ба он омодагӣ дида мешаванд.

Аз ҷумла, дар Андиҷон бо иш-тироки 938 райсон, ҷоншини ба қотибони комиссияҳои интихо-ботӣ семинар-тренингҳо аз ҷониби тренерҳои ҳудудӣ бар-гузор шуданд. Доирӣ асосҳои ҳуқуқи ин қараёни сиёсӣ, на-виғариҳо дар соҳири интихобот, моҳият ва ҳусусиятҳои ба худ

хоси соҳири интихоботи омехта ва ҷиҳатҳои асосии фаъолияти комис-сияҳои интихоботӣ қорҳои фаҳмон-дадиҳӣ пеш бурда шуд.

Ин гуна семинар-тренингҳо дав-ра ба давра дар сартосари ҷумҳурий то 21 сентябри соли равон идома меёбанд.

ПИРӢЗИИ МУШТЗАНҲОИ НАВРАСИ ЁЗБЕКИСТОНӢ ДАР ЧЕМПИОНАТИ ОСИЁ

Дар шаҳри Ал-Айни Аморати Муттаҳиди Араб чемпио-нати Осий аз рӯи бокс байни наврасон баргузор гар-дид. Ҷи дуктарон ва ҷи писарбаҷаҳои Ёзбекистонӣ маҳорати хуби муштзанӣ нишон доданд.

Дар бахшҳои байни дуктарон ҷамоаи якҷаҷини Ёзбекистон ба гирифтани 7 медали тилло, 1 нуқра ва 2 биринҷӣ муяссар гашт. Э.Рустамов, М. Уқимов, Б. Қур-бонов, Ҷ.Зайниддинов, С.Саб-дуллоҳочаев, С.Раҳматуллоев ва И.Солехов аз болои тамоми ра-қибон ғалаба карда, бо медали тилло тақдир шуданд. Ҳамин тавр

ҷамоаи якҷаҷини Ёзбекистон бо 14 медали тилло, 6 нуқра ва 3 биринҷӣ (ҷамъ 23 медал) дар ҳисоби уму-миҷаҷаҷаҷи ҷойи аввалро гирифт. Наврасони ҷиндустонӣ ва қазоқис-тонӣ ҷойҳои дувум ва савумро иш-ғол намуриданд.

М.ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

«ТОЙБОЛА»-И ҚАРШӢ ФАЪОЛ ШУД

Соҳибқори варзида Анвар Абдуқаюмов муваффақ гашт, ки қоргоҳи навро бо номи «Тойбола» бунёд кардаву истеҳсоли бозичаҳои кўдаконро ба роҳ андозад.

Ин қоргоҳ дар ҳудуди ҷамоаҳои шаҳ-рвандони маҳаллаҳои «Хонтепа» ва «На-во»-и шаҳри Қаршӣ ҷой гирифтааст. Маросими ифтигоҳи он бо ширкати ҳоқими вилоят Муротҷон Азимов, раҳ-барони идороти гуногун ва фаъолини ҷомеа ба таври мутантан баргузор гар-дид. Ба қор оғоз кардани қорхонаи «Тойбола» барои кўдакони кишварамон беҳтарин тўҳфа ба шарафи ҷашни 33-солагии Истиқлоли Ватани маҳбубамон буд.

А. Абдуқаюмов ёдовар гашт, ки соле қабл дар қараёни сафари раҳбари давлат ба вилояти Қашқада-рё бо Президент мулоқот кардаву аз нақшаҳои худ суҳан ба миён оварда, ваъда дода буд, ки қоргоҳеро бо номи «Тойбола» бунёд хоҳад кард.

Соҳибқор ният дорад, ки солҳои наздик 90 дарсади бозичаҳои кўдаконро дар бо-зорҳои дохилии кишварамон, ки аз хориҷ ворид мегарданд, бо маҳсулоти босифат ва аз нигоҳи экологӣ ҷавобгўии меъёри ис-техсоли Қаршӣ иваз намоёнд.

Дар қоргоҳи «Тойбола» 205 кас машғули қор буда, барои истеҳсоли бозичаҳои кўда-кон пайваста заҳмат мекашанд.

Шариф ХАЛИЛ,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Қашқада-рё.

АВТОБУСҲОИ НАВ ДАР КЎЧАҲОИ НАМАНГОН

Дар арафаи иди истиқлол дар кўчаҳои шаҳри Намангон автобусҳои нави замонавие, ки аз давлати Чин оварда шудаанд, ба ҳаракат даромаданд.

Мувофиқи шартнома ширкати «Yutong» 36 автобусро ба вилоятамон роҳӣ кард. Автобусҳо дорои ҳамаи шароит буда, дар фасли зимистон гарму рӯзҳои гарм ҳавои хунуқро таъмин мекунанд.

Барои шахсони имконияташон маҳдуд низ ҷойҳои махсус (пандус) ҷудо карда шудааст. Автобус дар маркази вилоят ва ноҳияҳои Давлатободу Янги Намангон мувофиқи нақша ба ҳаракат даромад.

Шоҳида **ДАМИНОВА**,
мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Намангон.
Суратгир: **Ҳ. МАМАДАЛИЕВ (ЎЗА).**

Нигоҳ

ҲАНЎЗ ЗАМИН ДУРАХШОН АСТ, АЗ МУТААББИДОН...

Саргузашти инсоният дуру дароз, таърихи душвор, воқеаҳои бешумор дорад. Аммо, муҳаққиқону муаррихон аз он ба маротиб зиёдтаранд. Ва ин ҳама, яке дигареро инкор кардаанд алалоқибат афкори тазод, инкори инкор оламгир шуд, ахлоқ аз байн рафт.

Пас, чист илми ахлоқ ва бар қадом поя устувор?

Барои аҳли муъмин илми ахлоқ мураттаб ба мураккаб аст аз аҳодиси набавӣ, ки мутабиқ ба панду андарзоҳои Пайғамбари ислом Мухаммад алайҳиссалом (дурӯд бар ӯ) аз ҷониби ҳақимони донишманд дар пиروي сухан оростаанду ба номи ҳадис китобат кардаанд, ки баъди Куръони маҷид дуом китоби муқаддаси мост.

Ҳамин дуршавӣ аз илми ахлоқ буд, ки на уламои олам ва на Созмони Миллали Муттаҳид тавонистанд ниҳози ҳамҷинсони мамолики Урупою Амрико ва кишварҳои дигари ба ном «пешрафта»-ро ҷилавгирӣ кунанд.

Имрӯз ҷанги Исроилро бо Фаластин дида, кас ба ҳайрат меояд.

Магар насронӣёну яҳудӣён наменданд, ки таърихи башар аз рӯзгори ҳазрати Одам Атову Момо Ҳаво сар шуда, то замони охири паёмбар Мухаммад алайҳиссалом ва баъди он низ ба офатҳои гуногун, ҷангҳои мудҳиш, дастоварду ноқомии сершумор мувоҷеҳ шудааст.

Дар ҳама китобҳои муқаддас (Таврот, Инҷил, Куръон) «Тӯфони Нӯх» (об-пахшикуни ҷаҳонӣ) зикр шудааст, ки зери об мондани заминӣ замон ва маҳз ба тӯфайли ҳамин киштии халоскори паёмбари Худо – ҳазрати Нӯх наҷот ёфтани инсоният воқеият аст.

Ин ҳам воқеияти таърихи менамояд, ки андаруни ин кишти барои ҷамъи хомиланаш, ки ҷуфт-ҷуфт аз ҳайвонот ва наботот будааст, заҳори озӯкаи мавриди ғайбӣ ҷой гирифтааст. Дар ҳама китобҳои муқаддас омадааст, ки саринашастагонаш, иборат аз ҳазрати Нӯх (а) ва чанд тани дигар аз пайвандону пайравони эшон будаанд.

Воқеаи тӯфон, обзеркуни заминӣ замон, наҷот ёфтани се писари ҳазрати Нӯх (а) ва аз ин се насли пайғамбар (Хом, Сом, Ёфас) баъди даргузашти асрҳо, пайдо шудани наслҳои дигар, ки мутақаллим бо дигар забонҳо шудаанд, аз аввалин тамаддун, Эҳд дар рӯйи Замин шаҳодат медиҳад, ки насли Одаму Ҳаво пеш рафт, ба ҳама чиз ноил гашт, ба маданият, илму фарҳанг расид, яроку аслиҳа сохт, аз худ рафт, барои худнамоӣ силоҳи қатли ом, эҳтимол бомбаҳои ихтироъкардаи худро ба кор андохт, ки алалоқибат ҳама зеру забар, несту нобуд гашт. То замоне омад, ки насли аз ҳазрати Сом рӯйидаро, Сомӣ (семит) ва ғайрисомихоро антисемиташ номиданд.

Барои имон овардан ба воқеаи «Тӯфони Нӯх» тасаввур бояд кард, ки барои сохтан ва истифода бурдан аз ҷунин киштии сеошёнаи азими пуриктидор дар ваъзи ҳалокатбори обхезӣ ҷи илму дониш даркор шудааст.

Бешубҳа, «Киштии Нӯх» рамзи таракқиёти илм буда, «Тӯфони Нӯх» аз ихтироъ шудани силоҳҳои боиктидори қатли ом, чун бомбаи водородӣ дарак медиҳад, ки инсоният худ нахуст-тамаддуни худро несту нобуд кардааст. Чуноне ки имрӯз инсоният ба ин дарҷаи хатарнок расидаасту мо, аҳли ҷомеа ба худ ом.

Зеро ҳамин аҷдоди мо буд, ки давлати пуриктидор ба сохибмаданияти озодадеш сохт ва ин давр, ба номи даври Сомониён, ҷун асри тиллоӣ, нахусттамаддуни исломӣ дар таърих

монд. Ва аҳолии Мовароуннаҳри имрӯза ҳанӯз арзишҳои миллии худро ба қадр медонанд, меҳру оқибат, илми ахлоқ ҳанӯз бо мост.

Зеро таърихи башар ба ҷуз сулолаи Сомониён дигар ҳокимиятеро надидааст, ки дар он хусумати қавмӣ набошад. Маҳз дар ин давр байни динҳо мудуро ҳукмрон гардида, ченаки боигарӣ китоб гардидаву кадр мартабаи одамон бо илм мушаххас мешуд.

Ин буд, ки Шайх Саъдии Шерозӣ, ба мақсади талқини дӯстии халқҳо, тақия ба Мусхаф гушзад кардааст, ки ҳама бандогони Худованд аз як реша, аз ҳонадони ҳазрати Одаму Ҳаво рустанд:

*Бани одам аъзои якдигаран,
Ки дар офариниш зи як гавҳаранд...*

Вале талқини ваҳдат, дӯстии халқҳо на ҳама вақт якрағ пазирой шудааст. Зимомдорони пешин ва сонӣ нисбати бисёр пешвоёни миллат ва дин носипоҳо кардаанд. Мисоли барҷасташ рӯзгори Мансури Ҳаллоҷ (ваф. с. 922) мебошад, ки бо фармони халифаи Бағдод ӯро ба куфр айбдор намуда, аввал сангсор, баъд ба дор овехтаанд ва осорашро ба коми оташ додаанд. Қариб ду аср даркор шуд, то Мансури Ҳаллоҷро сафед намоянду мартабааш барқарор гардад. Асосгузори маҳзаби Ҳанафӣ – Имоми Аъзам низ дар зиндон ҷон ба Ҳақ таслим карда буд.

Рӯзгори пешвои тариқат мавлоно Вазеҳӣ (асри XVIII) низ гувоҳи медиҳад, ки исломият роҳи ноҳамворе паймудааст. Вазеҳӣ низ барои талқини дӯстӣ, ваҳдати миллатҳо, ки аз як беша ва як реша рустанд, гирифтори зиндон ва ҳам бадағра намуда, ба мақбарааш «Ачинахона» ном ниҳода буданд.

Ба ёд оваред: дар замони Шоҳмуродии малаққаб ба Амри Маъсум ислохоти динӣ ба амал меояд. Тибқи он сулуки ҷаҳрия (Кубравия, Мавлавия, «ракси само») маҳкум мешавад, мақбараи Вазеҳиро, ки дар ибтидо «Мазори Ҳазрати Маҳдумӣ» меномиданд, ба «Ачинахона» таъдил медиҳанд, ки академик Аҳрор Мухторов ҳалли ин мавзӯро ба ояндагон вогузоштаанд (ниг. ба «Гузариҳои Ҷураппа»-и А. Мухторов).

Ушбахтона, ин ҷониб ба қушодани «Кўригеҳи таърих» то ҳалде муваффақ шудам (ниг. ба китоби «Қиссаи Вазеҳӣ, хонақоҳ ва девони ӯ», Душанбе, 2012, сах. 260).

Ба ин нисбат Ҳаким Фирдавӣ барҳақ фармудааст:

*Туро донишу дин раҳонад дуруст,
Раҳи растагори бубояд-т ҷуст.*

Бешак, касе, ки илми қомил дорад, пурдон аст, ба роҳи ҳақ ва ҳақиқат меравад, растагори мекунад, номаш ҷун нақуқор боқӣ мемонад.

Имрӯз, дар ин дунёи пурталотум, ки бародар ба додар, писар ба падар ҷоҳ мекобад, Сар пойбанди сад фикру ҳаёл аст... Яке ин ривоят ба ёдам омад, ки ҳама гуноҳҳои одами ҳазор моҳ, яъне 80 сол умрдидаро Худо мебахшидааст ва савобтарини амалҳои инсонӣ, ба каф овардани дили бемору муқтоҷон будааст.

«Баъд аз ин якдигарро, бинем ё набинем?» – гуфта, он рӯз аввал ба аёдати шарикдарси айёми мактабӣ, шоир Ҳайрон Осимӣ (Обидхон Осимов), ки чанд сол пеш аз ҳамсараш ҷудо гашта, ба қарибӣ бародараш, шоир Сирочиддин Осимиро ба ҳок супурдааст, ба Файзободи шаҳраки Гонҷи рафтам. Баъди дуои фотиҳа, китоби панҷумаш «Девони меҳробон»-ро ба ман дод ва изҳори таассуф кард, ки ҷаро ҷаҳор бародари аз худаш хурдро ба ҳок супурдааст.

Ҳайрон Осимӣ девони Ҳофизу «Маснави маънавий»-и Румиро аз ёд ме-

над. Медонад, ки «Дунё ҳама ҳеч аст...» Ба ин нисбат аҳли суҳан ӯро охиқрофилаи аҳли тасаввуф медонанд. Аммо ин ҳамсинфи ашзонздаам зиёрати Ҳаҷ нарафт. Ба қавли Шайх Абубакри Шибилӣ Истаравшанӣ «Он хоҳад, ки нахоҳад».

Яъне, ки шукргуздор аст, ба ҳар он ҷӣ, ки Парвардигор барояш раво бинад. Ҳаргиз наолад, ки бо асобағал мегардад. Афқору аъмолаш бо ман яқест – «Ҳайрул умурӣ авсатух!» Ин дунё ва охиратро мисоли Шарқ ва Ғарб медонад, ки ҳар қадар ба як самт наздик равай, аз дигар ҳамон қадар дур ҳоҳӣ шуд. Ин дунё гуфта Ҳаргиз охиқратро фаромӯш набояд кард ва охиқрат гуфта аз ин дунёи рӯшан дилсард набояд гашт. Ҳамеша «даст ба қору дил ба Ер» мебояд зист.

Мавлои Рум беҳуда Каъбаро на хонаи Худо, балки аз Иброҳими Халилulloх нагуфтаанд...

Шоир Ҳайрон Осимӣ – мутааббид, бонии меҳр аст, бисёр шоирон, ба мисли Зулфия Атой, ӯро устоди худ медонанд. Яке аз қорҳои савобаш ин аст, ки масофаеро аз роҳи маҳаллӣ муфтарш кунонида, бо фатво Ҳаҷҷаш мақбул гардида, расман «шаҳрванди ифтихорӣ»-аш додаанд.

Рӯзи дигар ба Хучанд раҳсипор шудам, то аз ҳоли ҳамсинфам Нӯъмон Носиров, ки ду сол боз саҳт бемор асту бистарӣ, ҳабар битирам. Ба он илму донише, ки дошт, мебоист дар донишгоҳ кор кунанд. Вале аз модари ҷашмонаш ранҷур дур нарафт, умраш дар макотиби дехот гузашт ва бисёр шогирдони риёзидон ба воя расонд. Баъзеашон дар муассисаҳои таълими олии Маскаву Душанбе дарс медиҳанд ва зуд-зуд ба аёдаташ меоянд.

Ба дидори якдигар расидем, ёд аз айёми ҷавонӣ кардем. Маҷаллаи «Математикаи ҷаҳон» дар бораи муаллими тоҷикони Нӯъмон Носиров фото-ҷорҳои рангину пурмуҳтаво ҷоп кардааст. Хушҳол будем, лаҳза ба лаҳза ашқ гулгурамон мекард. Боварам намеомад, ки ҷавонмарди ҷолоке, ки ба ҷуз дониши қомил, даҳ панҷааш хунар буд, алҳол ночор аст.

Сутуданист, ки аз беморӣ не, аз мушқилие, ки ба духтурону фарзандонаш овардааст, ранҷ мекашаду шиква дорад. Ёд аз шарикдарсамон, шодравон Абдурасул Қаюмов мекард, ки директори мактаб буду раиси ҷамоати шаҳраки Зафаробод, ҳоксор мезисту дар ғами мардум буд.

Ғарқи ҳаёлот аз Хучанд ба Истаравшан бармегаштам. Намедонам аз Душанбе буд ё аз Истаравшан профессори илми тибб, директори Хона-музейи академик Аҳрор Мухторов – Обидхон Каримов, ки солҳои қўдакию наврасиаш ҳамсояи девордармиён будем, ба ман занг зада аз ҳолу аҳволам пурсон шуд.

Бе ягон истиҳоло ба вай дил кафондам. Ваъда кард, ки ҳатман ба аёдати муаллим Носиров меравад. Шунидам, Обидхон мутааббид (сохиббодат) ба Хучанд рафта, дили бемору ранҷур ба каф овардааст. Аз хурсандӣ гиристам ва дуояш кардам: Худованд ин аёдати ӯро ҳаҷҷи акбараш хонад. Зеро, гуянд:

*Дил ба даст овар, ки ҳаҷҷи акбар аст,
Аз ҳазорон Каъба як дил беҳтар аст.*

Бинозам аз он машоихе, ки ҷунин дурри маъни суфта:

Замин дуррашон аз, аз мутааббидон,

Чунин ки осмон аз ситоратон.

Маъруф АВЕЗОВ,
ТАШКАНД – ХУЧАНД – ТАШКАНД.

Пахта-2024

Дар ноҳияи Мингбулоқи вилояти Намангон ғунҷини пахта сар шуд. Ба ин муносибат дар ҳоҷагии фермери «Файзимухаммад ота-Ч» семинар баргузор гардид.

МАВСИМИ ТИРАМОҲӢ САР ШУД

Дар чорабинӣ ҳокими вилоят Шавкат Абдураззоқов иштирок карда, таъкид намуд, ки дар мавсими ғунҷини ҳосили пахта қорҳои ташкилӣ ва лозимиро дар вақташ иҷро кардан лозим, то ки ба рӯзҳои боришот набояд монд ва дар ин ҳусус ба мутасаддиёни соҳа вазифаҳо дода шуд.

Дар семинар фермери пешқадам Бахтиёр Қодиров, ки дар арафаи 33-юмин солгарди Истиқлолият бо Фармони Президент унвони Пахтакори шоистаи Ўзбекистонро гирифт, рағбатнок гар-

дид.

Иштирокчиёни чорабинӣ, фаҳриён, фаёло-ни ноҳия ва ҷинақчиён барои ҳосили фаровон дуоҳои нек хонданд.

Барои маълумот, деҳқонони вилоят соли ҷорӣ ба 60 ҳазор гектар замин тухми пахта кошта, аз ҳар гектари майдон 38 сентнерӣ, ҷамъ супурдани 228 ҳазор тонна ашёи хомро ба нақша гирифтаанд.

Шоҳида **ДАМИНОВА**,
хабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти
Намангон.

33-солагии истиқлоли давлатӣ барои сокинони ноҳияи Қаравулбозор фаромӯш-нашаванда гардид. Пай дар пай ба истифода супурда шудани биноҳои пуршукӯҳи тозабунёд бошандагони худудро рӯҳбаланд намуд.

БИНОИ НАВИ ТАЪЛИМҲОҲ

Дар арафаи Иди «Аз ҳама бузург – аз ҳама азиз» ҷамоаи мактаби ихтисосонидашудаи давлатии таълими умумии рақами 8-ум соҳиб-би бинои нави дорои 240 ҷой гардиданд. Биноро бинокорони ҷамъияти масъулиятш маҳдуди «Чилонзор кури-ли мега строй» бунёд карданд.

Маросими ба истифода супорида шудани бинои нави таълимгоҳ ҳамаро шод гардонид.

МАНЗИЛҲОИ БИСЁРОШЁНА БА ИСТИФОДА СУПУРДА ШУД

Дар арафаи 33-солагии истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Ўзбекистон дар ноҳияи Қаравулбозор ду бинои бисёррошён дорои 74 манзил ба истифодабарӣ супурда шуд.

Бо ин муносибат маросими тантанавӣ ба амал омад. Дар он ҳокими ноҳия ва ёварони ҳоким, намоён-дагони ҷамоатҳо ва сокинони худуд ишти-рок карданд.

Ин иморатҳои бошукӯҳи панҷошёнари бинокорони ҷамъияти масъулиятш маҳдуди «Diamond House Plyus Bukhara» сох-танд.

То охири сол ноҳия боз ду бинои бисёррошёнӣ 85 ҳуҷрадор ба аҳоли супорида ме-шавад.

Амрулло АВЕЗОВ,
хабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти
Бухоро.

БИНОҲОИ НАВ БА ИСТИФОДА ДОДА ШУДАНД

Мардуми кишвари моро бо тантана ҷашн гирифтани ҳар як ид ба ҳукми анъана даромадааст. Хоссатан, ҷашнгирии истиқлол шукӯҳи ба худ ҳос пайдо кардааст. Мардум ин ҷашни мондагори бо рӯҳбаландии бузурги меҳнатишу шодӣ пешвоз мегиранд.

33-солагии истиқлоли-яти давлатиро аҳолии ноҳияи Қизилтепаи вило-яи Навоӣ бо шаҳомат ва шодмонии фаромӯшнопа-зир пешвоз гирифтанд. Дар арафаи иди бошукӯҳ 200 хонадон соҳиби хо-наҳои нави истиқомати гардиданд.

Дар майдони «Ўзбеки-стони Нав» 8 бинои 5 ош-ёна ба истифода дода шуд. Биноҳои нав дар худуди 20 гектар бо арзи-ши 24,7 миллиард сӯм аз бучаи давлатӣ бо тамоми талаботи соҳаи коммуни-

катсионӣ омода гарди-данд. Соли гузашта маҳал-ла бо оби ошомиданӣ ва бо барқу газ табиӣ таъ-мин гардида, роҳҳои до-хилӣ муфтарш карда шуд.

Соли оянда дар ин ма-кон наздики 50 бинои бис-ёрошёна барои 1500 хона-дон, мактаб барои 990 на-фар, майдончаҳои вар-зишӣ, хонаи фарҳанг, мар-казҳои тиҷоратӣ ва хидма-ти маишӣ бунёд мегардад. Аз ин ҳама мардум шоду масруранд. Бо ҳиссиёти баланд изҳори шодмонӣ доранд.

– Ана, имрӯз ба хонаи нав кўчида даромадем, – меғўяд Дилбар Зиёдова. – Ин ҷо баҳри зиндагӣ ҳама гуна имконият мавҷуд аст. Ҳар як бонии хонадонро ин ҳама имкониятҳои муҳайё басанда аст. Хўрокпазӣ дар ошхонаи таҷизонида хастагии рӯзи кориро рафъ мекунанд.

Дар маҳаллаи Малико-бод муассисаи давлатии таълими томактабӣ бо маблағи 4,8 миллиард сӯм барои 120 нафар ва бинои поликлиника бо маблағи 2,3 миллиард сӯм ба исти-фода дода шуд. Ҳамчунин, дар маҳаллаи Сўфийён би-нои нави маҳалла, «Уч ав-лод маскани», майдончаи варзишӣ ва 2 бинои муас-сисаи давлатии таълими томактабӣ ба истифода супорида шуданд.

ВАЗЪИ ТАЪЛИМ ДАР ВИЛОЯТИ НАВОЙ

Соли нави хониш кўдакон ва наврасони вилояти Навоӣ дар 377 мактаби таҳсилоти ҳамагонӣ ва 224 муассисаи давлатии таълими томактабӣ таълими тарбия мегиранд. Соли 2024 дар вилоят 5 бинои нави мактаби таҳсилоти ҳамагонӣ бунёд гардида, дар 14 мактаб таъмири ҷорӣ ва дар ду мактаб таъмири пурра анҷом дода шуд.

4 бинои нави муассисаи таълими то-мактабӣ бунёд гардида, 4 муассисаи таъ-лимии томактабӣ пурра таъмир гардид. Нимсолаи аввали соли равон бо маблағи «Бучаи вилоятбўс» дар 37 муассисаи таъ-лимии вилоят қорҳои таъмири анҷом дода шуд.

Ўзбакбойи РАҲМОН,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти НАВОЙ.

Дар арафаи ҷашни 33-солагии истиқлоли Ўзбекистон дар ноҳияи Чала-қудуқи вилояти Андиҷон маскани оила ва занону духтарон ба истифода супорида шуд.

Маскан аз ҷониби шуъбаи оила ва занону духтарони ноҳия ба мақсади таҳқими оила ва дастгирии занону духтарон ташкил гардида, дар ин ҷо гурӯҳҳои хониш, маслиҳатхонаи психологиву ҳуқуқӣ барои бонувон, кумак ба соҳибкорӣ, «китобхонаи оила», «мактаби модарони ҷавон», «Модар ва кудак», хонаҳои шугўл бо варзиш ва фитнес фаъолият мебаранд.

Дар маросими қушодашавии он таъкид гардид, ки маскан кумакрасони занону духтарони ноҳия буда, фаъолияти он дар асоси низом ва муноси-батҳои замонавӣ ба роҳ монда шудааст.

Суратгир: **З. УМУРЗОҚОВ (ЎЗА).**

САЛОҲИЯТИ САЙЁҲИИ ЎЗБЕКИСТОН НАМОИШ ДОДА МЕШАВАД

Аз моҳи август то моҳи ноябри соли равон дар бисту чор ҳавопаймои Boeing, ки ба ширкати ҳавонавардии «Air Europe» тааллуқ доранд, сабтҳои аудио-рекламаҳои намоиш дода мешаванд, ки муҳтавои он ба Ўзбекистон бахшида шудааст.

Бино ба ҳабари дафтари матбуоти Ку-митаи туризми Вазорати экология, ҳифзи муҳит ва тағйирёбии иқлими ҷум-ҳурӣ маҳз аз ҷониби кумитаи сайёҳӣ ва дар ҳамкорӣ бо ширкати байналмилалии «Digital IFE Services» ба хотири огоҳӣ аз имкониятҳои сайёҳии кишвари мо таш-кил шудааст, ки тавассути намоиши фил-мҳои истисноии Ўзбекистон дар парво-зҳои байналмилалии ширкати «Air Europe» сурат мегарад.

Дар тўли се моҳ дар мониторингҳои пан-елей ҳангоми парвоз ва фуруди хатсай-

рҳои кўтоҳмуддат, ки шаҳрҳои бузурги Аврупо ва Испанияро фаро мегиранд, инчунин дар экранҳои паси курсӣ пеш аз ҳар як парвоз наворҳои видеоӣ намоиш дода мешаванд. Инчунин аз моҳи сен-тябр, дар муддати се моҳ ҳангоми пар-возҳои дарозмуддат ба Америкаи Лотинӣ ва ИМА қабл аз намоишҳои телевизионӣ наворҳои видеоӣ ба намоиш гузошта мешаванд.

Мирасрор АҲРОРОВ,
мухбири «Овози тоҷик».

